

Voorjaarstelling patrijs

naar een gestandaardiseerde & wetenschappelijke methode

Kathleen Vanhuyse

Kenniscentrum HVV

Inhoud

1. Waarom tellen?
2. Hoe tellen?
3. Aan de slag

1. Waarom tellen?

Als weidelijke jager moet je weten wat er op je revier zit en hoe de wildstand evolueert

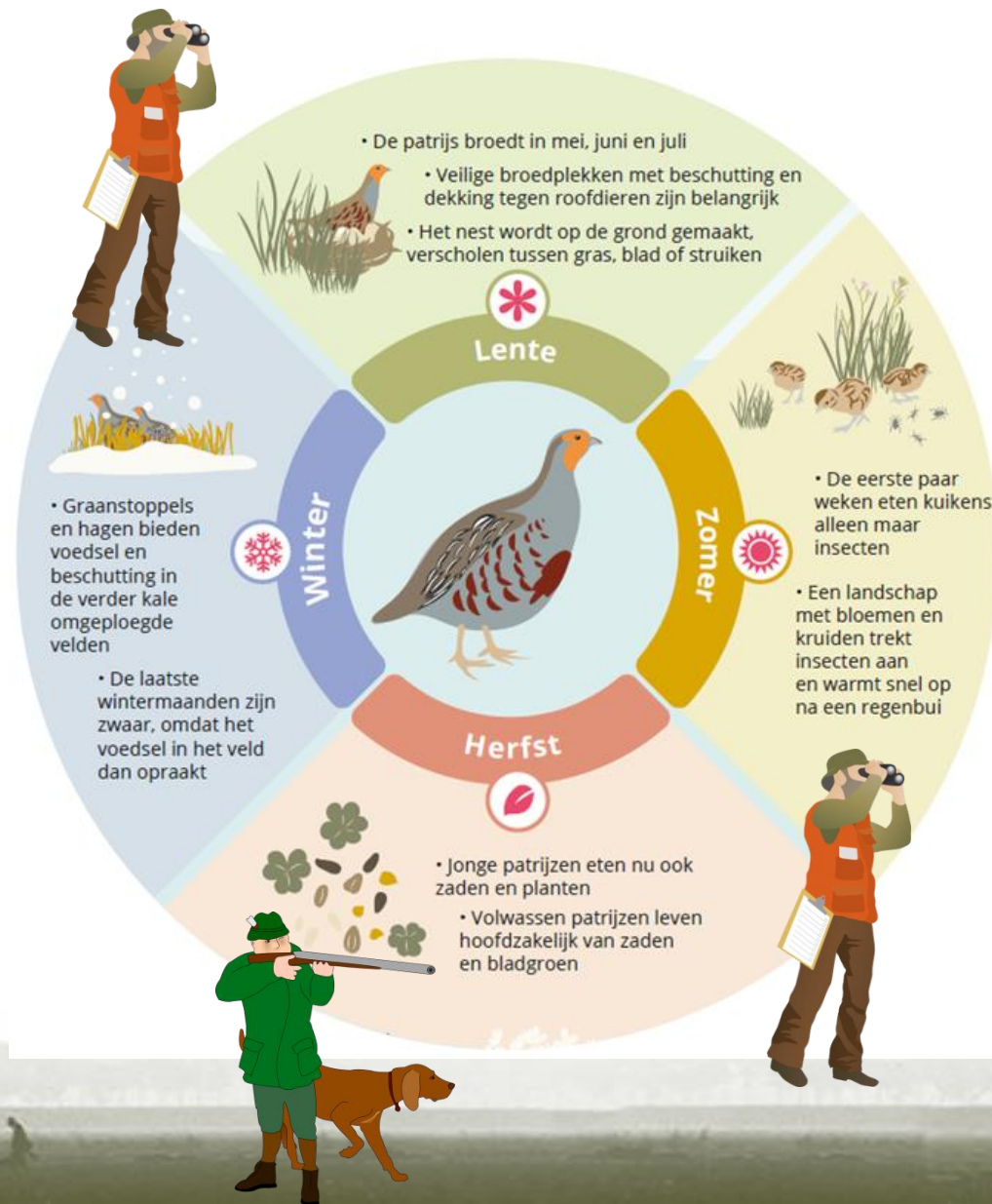
Voorjaarsstand

- Basis voor de voortplanting
- Barometer toestand patrijs
- Habitatgebruik koppels
- Wettelijke verplichting

➔ Afstemmen wildbeheer op de noden van de patrijs

1. Waarom tellen?

1. Waarom tellen?

Gestandaardiseerde, wetenschappelijk verantwoorde methode

- Streven naar nauwkeurige benadering van de voorjaarsstand
- Vergelijkbaarheid tussen jaren (evolutie wildstand)
- Betrouwbaarheid naar buiten toe
- Cijfers die kunnen worden gebruikt
- Protocol ontwikkeld door INBO ism. jachtsector

Open telling

- “kom gerust mee kijken hoe we tellen en wat er zit”
- Uitnodigen externe actoren door WBE's
- Bruggen bouwen

1. Waarom tellen?

Observaties

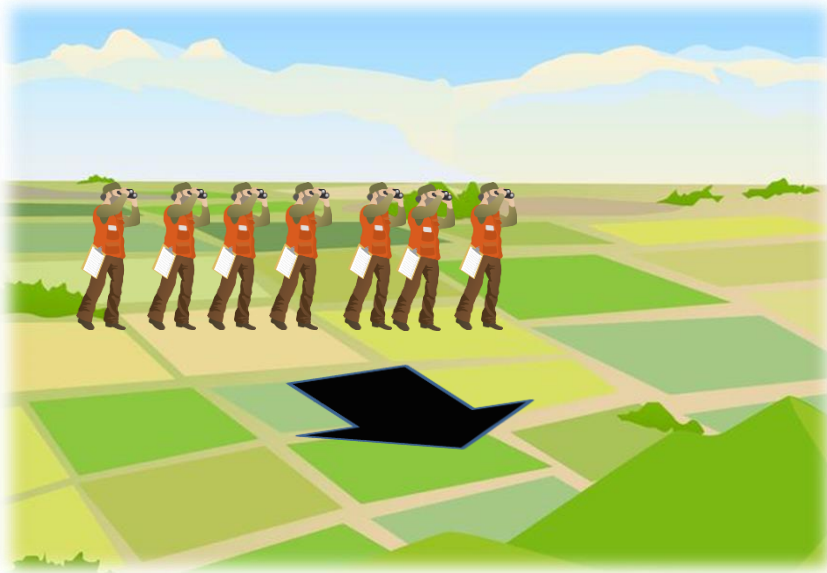
- Externe waarnemers zijn positief verrast over aantal patrijzen dat nog aanwezig is
- Vraag naar kwaliteitsvolle data
- Gevoel van meer wederzijds begrip en synergiën tussen jacht en natuur

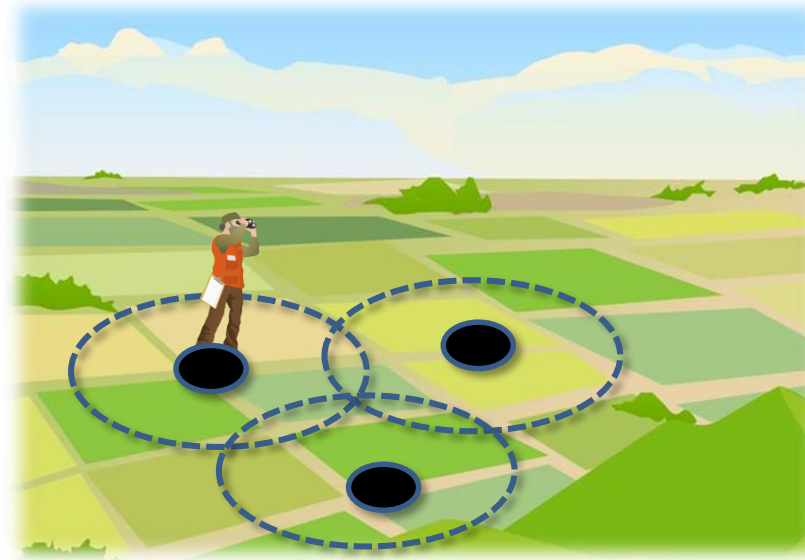
Open patrijzentelling: 'Niets te verbergen'

Een jachtgroep in Roeselare organiseerde voor het eerst een 'open telling' voor de patrijzen. Aanwezig waren ook Natuurpunt, Stadslandschap 't Westvlaamse Hart en Boerenbond.

2. Hoe tellen?

Fransen methode:
Battue à blanc

Vlaamse methode:
Territoriumkartering
(= punttelling)

2. Hoe tellen?

In de periode van de koppelvorming

- Meestal half februari – maart
- Afhankelijk van weersomstandigheden
- Vooral start koppelvorming goede respons

Met geluidnabootsing

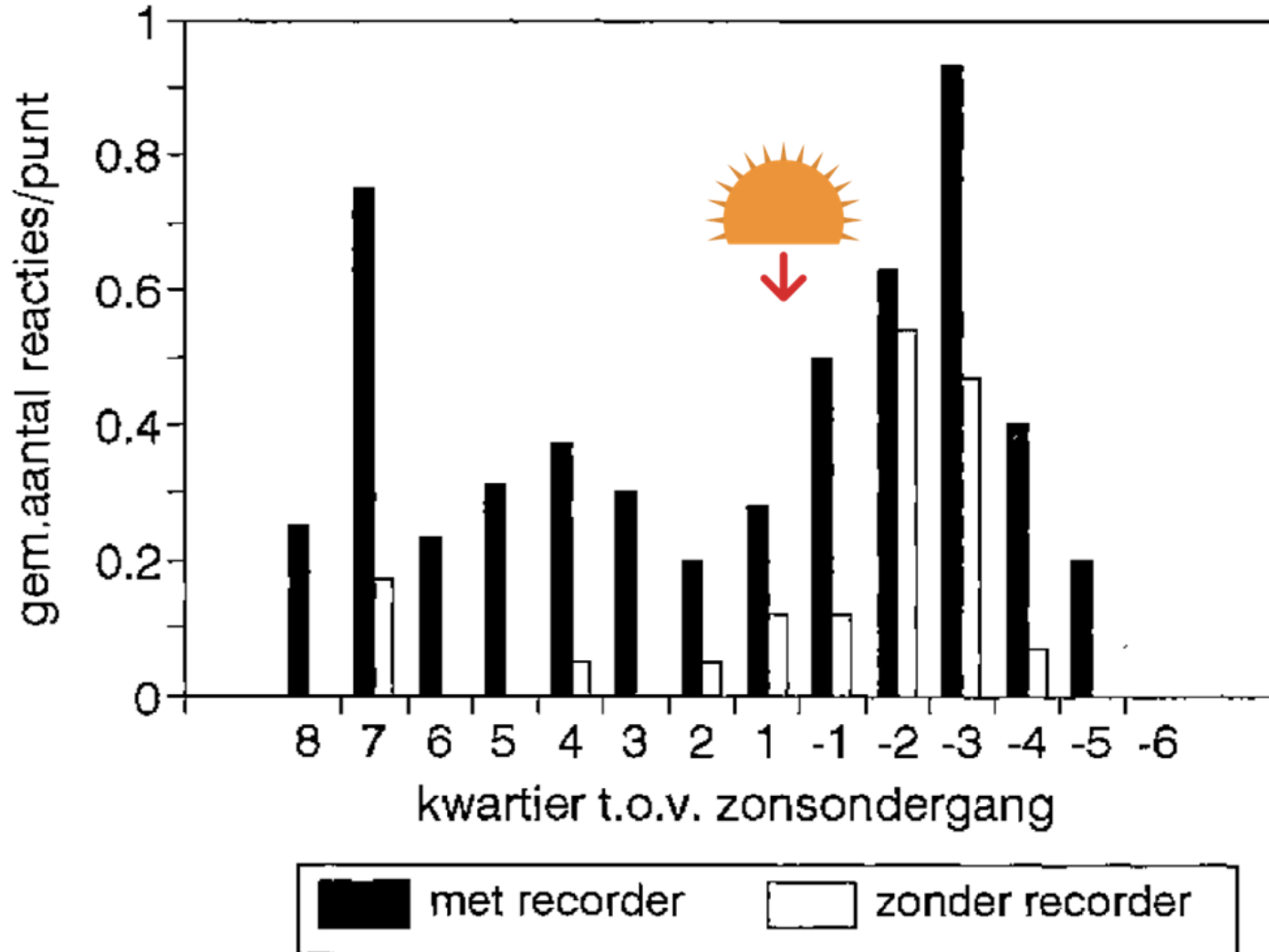
- Meer patrijzen roepen → meer koppels lokaliseren
- Periode waarin patrijzen roepen is langer

Tijdstip tellingen

- 1 uur voor zonsopgang tot 2 uur na zonsopgang
- 2 uur voor zonsondergang tot 1 uur na zonsondergang

2. Hoe tellen?

2. Hoe tellen?

Aantal tellingen

- Minimaal 3
- Best 4 à 6

Niet alle patrijzen zijn zichtbaar of roepen terug.
Meer tellingen = nauwkeuriger resultaat

Weersomstandigheden

- Windstil (geluid!)
- Relatief warm

3. Aan de slag

Opmaak kaart met telpunten

- Kaart op schaal 1:10.000
- Telpunten aanduiden
- Traject uitstippelen tussen locaties (route om te rijden met auto, fiets of te voet)

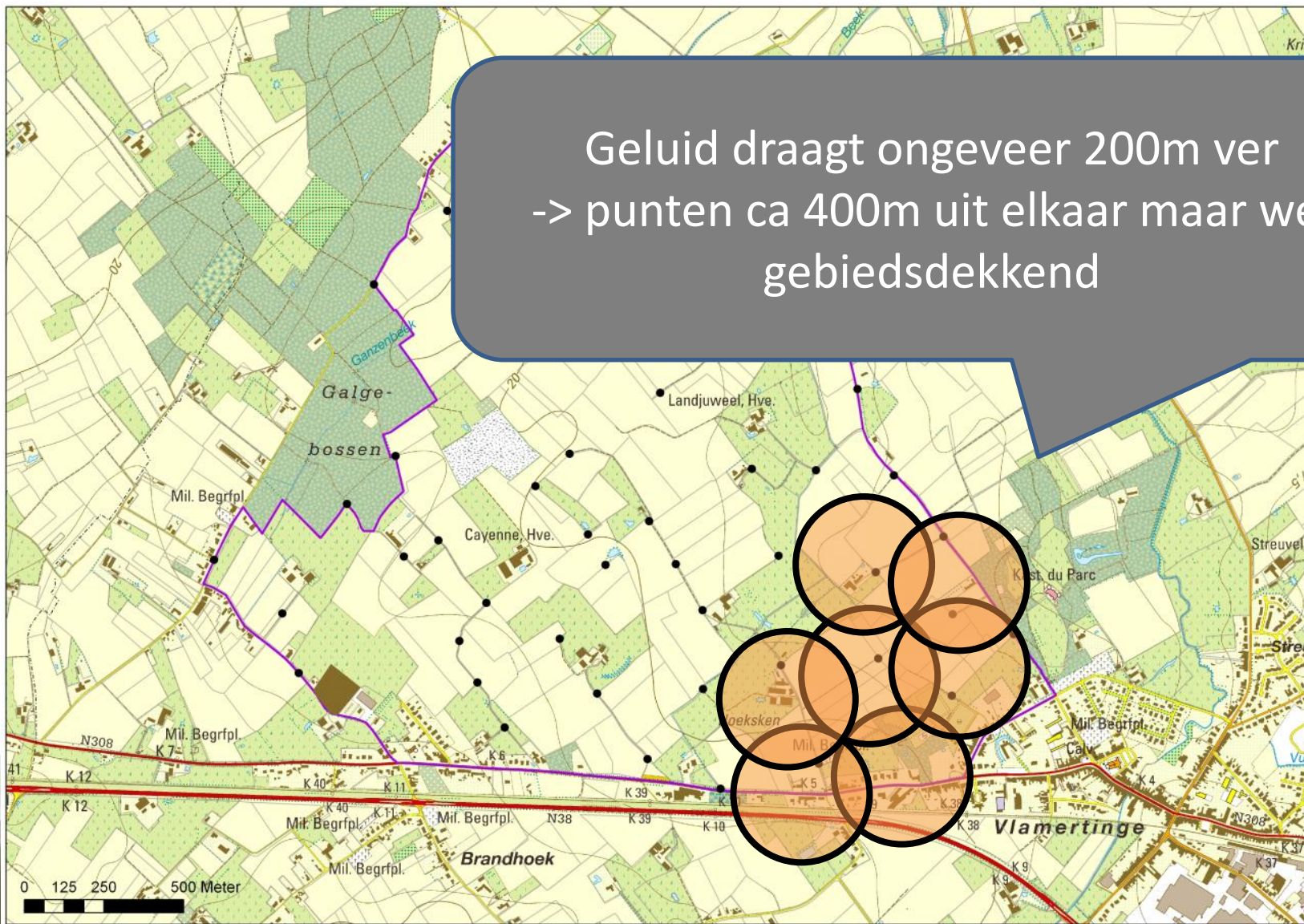

Praktische organisatie: opmaken kaart

Praktische organisatie: opmaken kaart

Geluid draagt ongeveer 200m ver
-> punten ca 400m uit elkaar maar wel
gebiedsdekkend

Praktische organisatie: opmaken kaart

Wanneer geluid niet door kan/
zicht verhinderd
-> meer punten

Praktische organisatie: opmaken kaart

3. Aan de slag

Materiaal voorzien

- Verrekijker
- Geluidsrecorder met roep patrijs
 - MiFA F6 (beschikbaar in handel, op Amazon.be, ...) of MP3/smartphone + boxen of ecotec (kraaienlokker)
- Kaart op schaal 1:10.000
- Potlood/bic

3. Aan de slag

Punttelling met geluidnabootsing

- Speel de roep af gedurende 5-15 seconden in één richting
- Draai 90° en speel opnieuw de roep af voor – seconden
- Doe dit in de 4 richtingen
- Antwoord patrijs → stop geluidsopname
- Na afspelen in 4 richtingen stop je ongeveer een minuut en speur je het terrein af in alle richtingen (verrekijker)
- Bij hevige reactie best volgende punt overslaan

3. Aan de slag

Waarnemingen noteren op de kaart

- Koppels als ♂ ♀
- Solitaire hanen aanduiden als ♂
- Kluchten als XP met X aantal patrijzen in de klucht vb. 7P voor klucht 7 patrijzen

3. Aan de slag

3. Aan de slag

Waarnemingen interpreteren

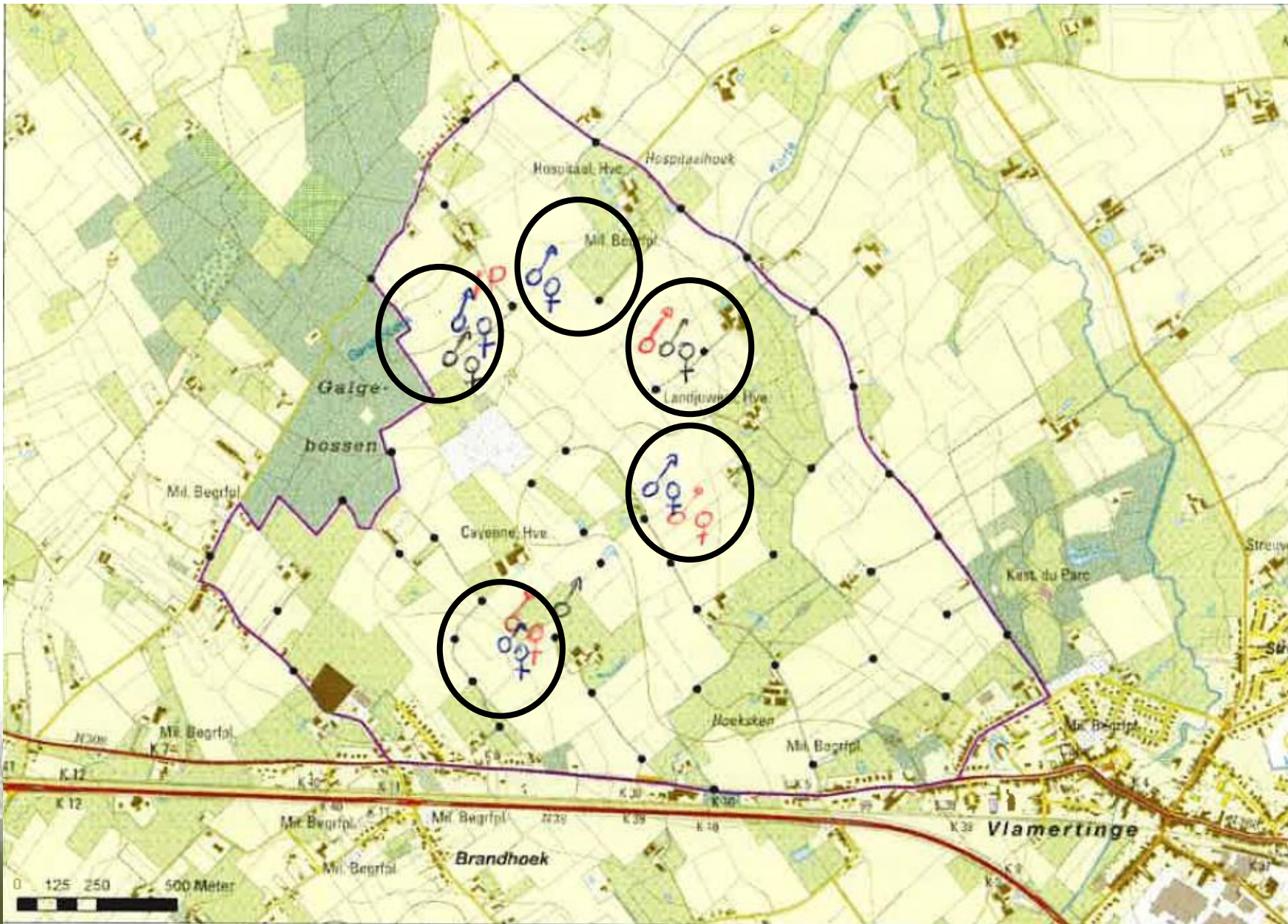
- Solitaires en kluchten niet meetellen: te mobiel/ geen effect op populatie
- Bij 3 tellingen: elke waarneming van een koppel meetellen
- Bij 4 of meer tellingen: vanaf 2 waarnemingen van een koppel, koppel meetellen
- Gelijktijdige waarnemingen!

3. Aan de slag

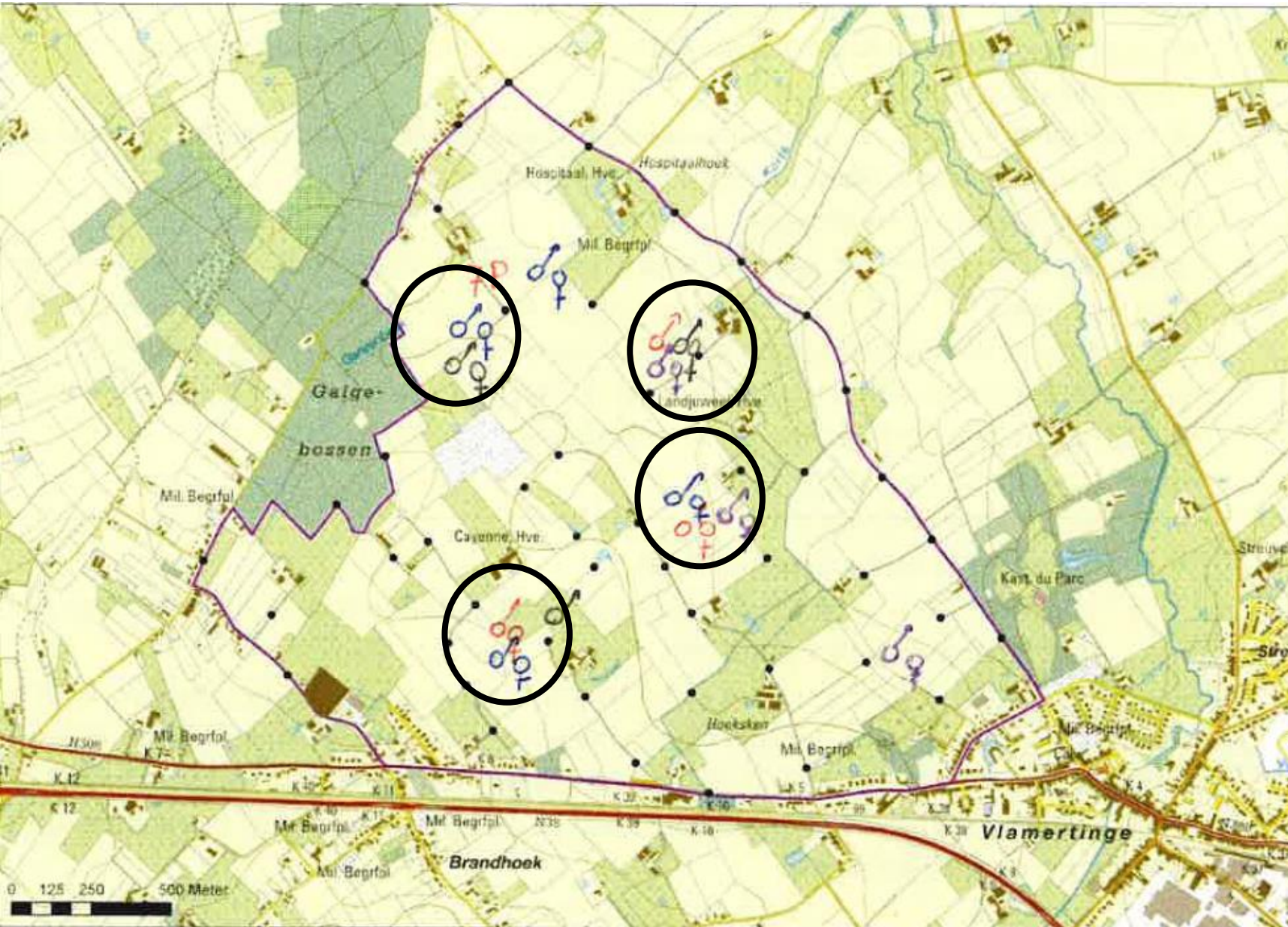
Aantal tellingen: 3

→ Alle waargenomen koppels meetellen

Fictief voorbeeld: 5 koppels

3. Aan de slag

Aantal tellingen: 4

→ Enkel indien koppel 2 x waargenomen, koppel meetellen

Fictief voorbeeld: 4 koppels

2 koppels slechts 1x → niet meetellen tenzij confirmatie extra telling

4. Tot slot

Wetenschappelijk gestandaardiseerd telprotocol & openheid bij tellingen

- Kwaliteit data
- Betrouwbaarheid
- Vertrouwen
- Beheer

Toekomst van de patrijs en de patrijzenjacht?

Veel succes!

